

ISSN 2181-9130

Doi Journal 10.26739/2181-9130

ҲУҚУҚИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

11 ЖИЛД, 9 СОН

ЖУРНАЛ ПРАВОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ

ТОМ 11, НОМЕР 9

JOURNAL OF LAW RESEARCH

VOLUME 11, ISSUE 9

ТОШКЕНТ-2026

ҲУҚУҚИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

ЖУРНАЛ ПРАВОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ | JOURNAL OF LAW RESEARCH

№9 (2026) DOI <http://dx.doi.org/10.26739/2181-9130-2026-9>

Бош муҳаррир:
Главный редактор:
Chief Editor:

Abdurasulova Qumriniso Raimqulovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Бош муҳаррир ўринбосари:
Заместитель главного редактора:
Deputy Chief Editor:

Fayziev Shoxrud Farmonovich
yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

ТАҲРИРИЙ МАСЛАҲАТ КЕНГАШИ | РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ | EDITORIAL BOARD

12.00.01 - ДАВЛАТ ВА ҲУҚУҚ НАЗАРИЯСИ ВА ТАРИХИ. ҲУҚУҚИЙ ТАЪЛИМОТЛАР ТАРИХИ / ТЕОРИЯ ПРАВА И ГОСУДАРСТВА, ИСТОРИЯ ПРАВОВЫХ УЧЕНИЙ / THEORY OF LAW AND STATE, HISTORY OF LEGAL DOCTRINES

Boboyev Halimboy Boboyevich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Ahmedshaeva Mavlyuda Axatovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Adilxodjayeva Surayyo Maxkamovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Sattorov Abdug'affor
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Yosuke Shamoto
yuridik fanlar doktori, professor (Yaponiya)
Umarxanova Dildora Sharipxanovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Nematov Jo'rabek Nematilloevich
yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

12.00.02 - КОНСТИТУЦИОННЫЙ ҲУҚУҚ, МАЪМУРИЙ ҲУҚУҚ, МОЛИЯ ВА БОЖХОНА ҲУҚУҚИ / КОНСТИТУЦИОННОЕ ПРАВО; АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО; ФИНАНСОВОЕ ПРАВО / CONSTITUTIONAL LAW; ADMINISTRATIVE LAW; FINANCIAL RIGHT

Malikova Gulchexra
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Xusanov Ozod Tillabayevich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Selimanova Svetlana Mixaylovna
yuridik fanlar doktori (O'zbekiston)

Xvan Leonid Borisovich
yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)
Peshkova Xristina Vyacheslavovna
yuridik fanlar doktori, dotsent (Rossiya)
Sung Un Lee
yuridik fanlar doktori, professor (Janubiy Koreya)

12.00.03 - ҲУҚУҚРОЛИК ҲУҚУҚИ. ТАДБИРКОРЛИК ҲУҚУҚИ. ОИЛА ҲУҚУҚИ. ХАЛҚАРО ХУСУСИЙ ҲУҚУҚ / ГРАЖДАНСКОЕ ПРАВО; ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЕ ПРАВО; СЕМЕЙНОЕ ПРАВО; МЕЖДУНАРОДНОЕ ЧАСТНОЕ ПРАВО / CIVIL LAW; BUSINESS LAW; FAMILY LAW; PRIVATE INTERNATIONAL LAW

Oqyulov Omonboy
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Ro'zinazarov Shuhrat Nuraliyevich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Ruziyev Rustam Jabborovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Borotov Mirodiljon Xomudjonovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Toshev Boboqul Norqobilovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Shomuxamedova Zamira Shoislamovna
yuridik fanlar doktori, (O'zbekiston)
Ahmad Issa Altweissi
yuridik fanlar doktori, professor (Iordaniya)
Mexmonov Kambariddin Miradxanovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

12.00.04 - ҲУҚУҚРОЛИК ПРОЦЕССУАЛ ҲУҚУҚИ. ХЎЖАЛИК ПРОЦЕССУАЛ ҲУҚУҚИ. ҲАҚАМЛИК ЖАРАЁНИ ВА МЕДИАЦИЯ / ГРАЖДАНСКОЕ ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ ПРАВО; ХОЗЯЙСТВЕННОЕ ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ ПРАВО; АРБИТРАЖНЫЙ ПРОЦЕСС И МЕДИАЦИЯ / CIVIL PROCEDURE LAW; ECONOMIC PROCEDURAL LAW; ARBITRATION PROCESS AND MEDIATION

Esanova Zamira Normurodovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Mamasidiqov Muzaffar Musajonovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Jason A.
Kanton Federal sud markazi (AQSH)
Borut Strazisar
Yuridik bo'lim boshlig'i (Sloveniya)

12.00.05 - МЕҲНАТ ҲУҚУҚИ. ИЖТИМОИЙ ТАЪМИНОТ ҲУҚУҚИ / ТРУДОВОЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ / THE LABOR LAW; SOCIAL SECURITY LAW

Usmanova Muborak Akmalxanovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Gasanov Mixail Yuriyevich
yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)
Sattorova Gulnoza Djurakulovna
yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

Murodova Gulnora
yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)
Denisov Gleb
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)

Fayziyev Shuxrat Xasanovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Usmonov Muhammadi Bahridinovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Xolmuminov Juma
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Jo'rayev Yuldash Achilovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Nurmatov Mirg'olib Mirzayevich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Po'latov Baxtiyor Xalilovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Salomov Baxrom Salomovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Osmonaliyev Qayrat
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Mirzayev Aziz
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Aleksey Kibalnik
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Kudryavtsev Vladislav Leonidovich
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Sergey Shoshin
yuridik fanlar doktori, dotsent (Rossiya)
James B.
Eaglin Federal sud markazi (AQSH)

Rustambayev Mirzayusup Hakimovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Zufarov Rustam Axmedovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Kabulov Rustam
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Rajabova Mavjuda Abdullayevna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Ismailov Isomiddin
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Hamidov Nurmuhammad Orif o'g'li
yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori (O'zbekiston)
Yuldoshev Rifat Raxmadjonovich
yuridik fanlar doktori, professor (Tojikiston)
Djansarayeva Rima Ernatovna
yuridik fanlar doktori, professor (Qozog'iston)
Yelena Antonyan Aleksandrovna
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Matthew Light
yuridik fanlar doktori, professor (Kanada)
Qo'shayev Nurali Mahmudovich
yuridik fanlar nomzodi, dotsent (O'zbekiston)

Inog'omjonova Zumratxon Fatxullayevna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Pulatov Yuriy Safiyevich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
To'laganova Gulchehra Zaxitovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Muxiddinov Faxriddin Muxiddinovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Mirazov Davron Miragzamovich
yuridik fanlar doktori (O'zbekiston)
Rijakov Aleksandr Petrovich
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)

Stoyko Nikolay Genadyevich
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Iskandarov Zayniddin
yuridik fanlar doktori, professor (Tojikiston)
Sergey Pen
yuridik fanlar doktori, professor (Qozog'iston)
Aleksey Purs
yuridik fanlar doktori, dotsent (Belarus)
Jurgen Maurer
yuridik fanlar doktori, professor (Germaniya)
Kevin Curtin
yuridik fanlar doktori, professor (AQSH)

Ismoilov Bahodir Islamovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Matkarimova Gulchehra Abdusamatovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Yuldasheva Govxerjan
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Alexander Trunk
yuridik fanlar doktori, professor (Germaniya)

1. Ibragimova Muxlisa Paridunovna

DAVLAT FUQAROLIK XIZMATIDA SIYOSIY GURUH LAVOZIMLARINING HUQUQIY TABIATI: MEHNAT-HUQUQIY VA OMMAVIY-HUQUQIY MODELLAR NISBATI.....5

2. Murataev Serikbek Alpamysovich

SIGNIFICANCE AND ESSENCE OF LEGAL REGULATION OF HIGHER EDUCATION MANAGEMENT ASSESSMENT.....14

3. Машарипов Икромбой Олимбой ўғли

ТАШУВЧИНИНГ ФУҚАРОЛИК ЖАВОБГАРЛИГИНИ МАЖБУРИЙ СУҒУРТА ҚИЛИШ ШАРТНОМАСИ БЎЙИЧА СУҒУРТА ТОВОНИНИ ТЎЛАШ ТЎҒРИСИДАГИ ТАЛАБНИ БОШҚА ТУРДАГИ ТАЛАБЛАРДАН АЖРАТИШНИНГ АЙРИМ МАСАЛАЛАРИ.....24

4. Shukurova Diyora Anvarovna

REGULATING TRANSNATIONAL SUBSIDIES THROUGH PREFERENTIAL TRADE AGREEMENTS.....35

5. Каримов Улугбек Хакимджонович

АГРАР СОҲАДА ЕР ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУНЧИЛИК ИЖРОСИ УСТИДАН ПРОКУРОР НАЗОРАТИНИ РАҚАМЛИ МУҲИТДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИ.....45

6. Мамарасулов Достон Рустам ўғли

НОМУЛКИЙ ХУСУСИЯТДАГИ ИЖРО ҲУЖЖАТЛАРИНИ ИЖРО ЭТИШНИ ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ ҚИЛИШ: ҚАРЗДОРНИНГ ШАХСИЙ ИШТИРОКИ МЕЗОНИ.....56

7. Soliyev Dilshod Baxtiyor o'g'li

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA MA'MURIY SUDLAR TIZIMINING HUQUQIY ASOSLARINI SHAKLLANISHINING NAZARIY JIHATLARI.....64

8. Усмонов Мансурбек Мухаммаджонович

ДАВЛАТ СОЛИҚ ХИЗМАТИ ОРГАНЛАРИДА ПРОКУРОР НАЗОРАТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА АМАЛГА ОШИРИШ МЕХАНИЗМЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ.....72

9. Қўлдошев Шезод Шукурулло ўғли

ЁЛЛАНИШ ВА ҲАРБИЙ ТУЗИЛМАЛАРГА ХИЗМАТГА КИРГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК.....82

10. Primov Baxtiyor Olim o'g'li

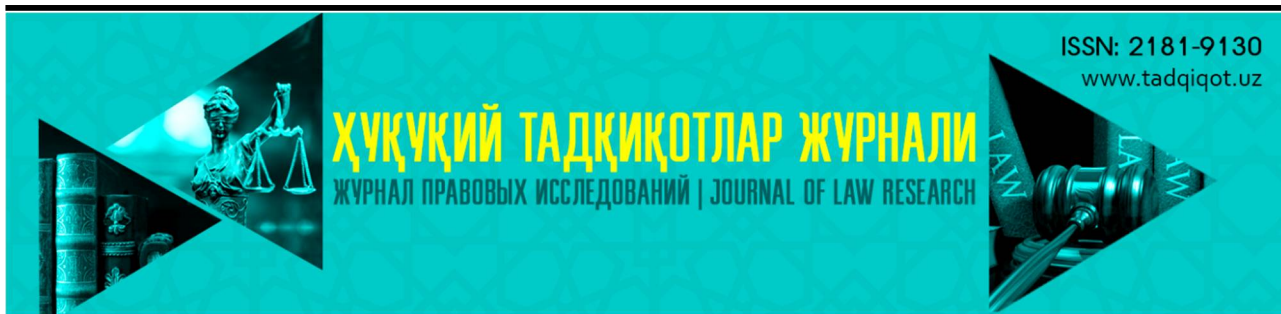
KRIPTO-AKTIVLAR AYLANMASI VA MAYNING SOHASIDAGI JINOIY QILMISHLARNI TURDOSH VA O'XSHASH JINOYAT TARKIBLARIDAN AJRATISH MASALALARI.....90

11. Reymbayev Abdulla Kurbanbayevich

JINOYAT TO'G'RIDA XABAR BERMASLIK VA UNI YASHIRGANLIK UCHUN JINOIY JAVOBGARLIK CHORALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....99

12. Курманов Амангелди Пухарбаевич

СУДГАЧА ИШ ЮРИТИШ БОСҚИЧИДА НИЗОЛАРНИ ҲАЛ ҚИЛИШДА СУД НАЗОРАТИ ИНСТИТУТИНИ ЖОРИЙ ЭТИШ ИМКОНИАТЛАРИ.....106

Soliyev Dilshod Baxtiyor o'g'li,

Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti
Xalqaro huquq va ommaviy huquq fanlar kafedrası
katta o'qituvchisi
E-mail: dsoliyev9610@gmail.com

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA MA'MURIY SUDLAR TIZIMINING HUQUQIY ASOSLARINI SHAKLLANISHINING NAZARIY JIHLATLARI

For citation: Soliev Dilshod Bakhtiyor ugli. THEORETICAL ASPECTS OF THE FORMATION OF THE LEGAL FRAMEWORK FOR THE ADMINISTRATIVE COURT SYSTEM IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. Journal of Law Research. 2026, 11 vol., issue 9.

 <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.23067601>

ANNOTATSIYA

Maqolada O'zbekiston Respublikasida ma'muriy sudlar tizimi huquqiy asoslarining shakllanishi milliy huquqshunoslikdagi ilmiy qarashlar va xorijiy adabiyotlar asosida tahlil qilingan. Tadqiqotning maqsadi ma'muriy sudlar institutining rivojlanish bosqichlarini hamda uni o'rganishga doir nazariy yondashuvlarning o'zgarishini ochib berishdan iborat. Tahlilda tarixiy-huquqiy, qiyosiy va tizimli yondashuvlardan, shuningdek, ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish va umumlashtirish usullaridan foydalanilgan. Ma'muriy sudlarning huquqiy tabiati davlat boshqaruvi ustidan sud nazorati va shaxsning buzilgan huquqlarini himoya qilish vazifalarining o'zaro bog'liqligi orqali yoritilgan. Milliy ilmiy adabiyotlarda ma'muriy huquqning umumiy nazariy masalalaridan ixtisoslashgan sudlar faoliyati, prosessual mexanizmlar va sud himoyasining amaliy samaradorligini o'rganishga o'tish tendensiyasi ko'rsatilgan. Ma'muriy sudlar tizimini baholashda sud mustaqilligi, prosessual sifat, yurisdiksiyaning aniqligi, sud qarorlari ijrosi va sud amaliyoti barqarorligini o'zaro bog'liq holda o'rganish zarurati asoslangan. Ma'muriy huquqqa oid o'quv va ilmiy adabiyotlarni sud amaliyoti hamda muayyan ishlar tahlili bilan boyitish yuzasidan xulosa bildirilgan.

Kalit so'zlar: ma'muriy sudlar, ma'muriy adliya, sud nazorati, huquqiy asoslar, institusional rivojlanish, sud himoyasi, ma'muriy sud ishlarini yuritish, prosessual sifat, sud qarorlari ijrosi, sud amaliyoti.

Солиев Дилшод Бахтиёр угли,

Старший преподаватель кафедры международного
права и публично-правовых дисциплин
Университет мировой экономики и дипломатии
E-mail: dsoliyev9610@gmail.com

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПРАВОВЫХ ОСНОВ СИСТЕМЫ АДМИНИСТРАТИВНЫХ СУДОВ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН

АННОТАЦИЯ

В статье анализируется формирование правовых основ системы административных судов в Республике Узбекистан на основе научных взглядов, представленных в отечественной юридической науке, и зарубежной научной литературы. Цель исследования заключается в раскрытии этапов развития института административных судов и изменений теоретических подходов к его изучению. В ходе анализа использованы историко-правовой, сравнительный и системный подходы, а также методы анализа и обобщения научной литературы. Правовая природа административных судов раскрывается через взаимосвязь судебного контроля за деятельностью органов государственного управления и защиты нарушенных прав личности. Выявлена тенденция перехода в отечественной научной литературе от общетеоретических вопросов административного права к изучению деятельности специализированных судов, процессуальных механизмов и практической эффективности судебной защиты. Обоснована необходимость рассмотрения независимости судов, качества судопроизводства, определённости юрисдикции, исполнения судебных решений и стабильности судебной практики как взаимосвязанных факторов при оценке системы административных судов. Сделан вывод о необходимости обогащения учебной и научной литературы по административному праву материалами судебной практики и анализом конкретных дел.

Ключевые слова: административные суды, административная юстиция, судебный контроль, правовые основы, институциональное развитие, судебная защита, административное судопроизводство, качество судопроизводства, исполнение судебных решений, судебная практика

Soliev Dilshod Bakhtiyor ugli,

Senior Lecturer, Department of International Law and
Public Law Disciplines University of World Economy and Diplomacy
E-mail: dsoliyev9610@gmail.com

THEORETICAL ASPECTS OF THE FORMATION OF THE LEGAL FRAMEWORK FOR THE ADMINISTRATIVE COURT SYSTEM IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

ANNOTATION

This article examines the formation of the legal framework for the administrative court system in the Republic of Uzbekistan through an analysis of domestic legal scholarship and international academic literature. The study aims to identify the stages of development of administrative courts as an institution and trace changes in the theoretical approaches to their study. The analysis employs historical-legal, comparative, and systemic approaches, together with the analysis and synthesis of scholarly literature. The legal nature of administrative courts is examined through the interrelationship between judicial review of public administration and the protection of individuals whose rights have been violated. The article identifies a shift in domestic legal scholarship from general theoretical issues of administrative law towards the study of specialised courts, procedural mechanisms, and the practical effectiveness of judicial protection. It argues that judicial independence, procedural quality, clarity of jurisdiction, enforcement of judgments, and consistency of judicial practice should be examined as interconnected factors when assessing the administrative court system. The article concludes that educational and scholarly literature on administrative law should be enriched through the incorporation of judicial practice and case analysis.

Keywords: administrative courts, administrative justice, judicial review, legal framework, institutional development, judicial protection, administrative court proceedings, procedural quality, enforcement of judgments, judicial

Kirish. Ma'lumki, globallashuv va axborot jamiyatining shakllanishi natijasida dunyo davlat boshqaruvi faoliyati kengayib bormoqda. Bu esa ma'muriy nizolar sonining ko'payishiga va fuqarolarning davlatga bo'lgan huquqiy talablarining oshib borishiga sabab bo'lmoqda. BMTning

2022-yilgi hisobotiga ko'ra, dunyoda oxirgi 10 yilda ma'muriy ishlar soni o'rtacha 35–40% ga o'sgan. Bu ko'rsatkich ma'muriy sudlarning huquqiy davlatlar tizimidagi o'rnini oshib boraётganini ko'rsatadi. Ular davlat va fuqaro o'rtasidagi munosabatlarda adolat, ishonch va qonuniylikni ta'minlaydigan asosiy institutlardan biri bo'lib qolmoqda [3].

Ma'muriy sudlar tizimining huquqiy asoslari shakllanishini tadqiq etishda asosiy masala ushbu sudlarning tashkil etilganligini qayd qilish bilan cheklanmaydi. Sudning huquqiy maqomi, vakolatlari va ish yuritish tartibining belgilanishi davlat bilan shaxs o'rtasidagi nizolarni hal etishning qanday modelini yuzaga keltirganini aniqlash ham muhimdir. Shu nuqtayi nazardan, ma'muriy sudlar tizimi huquqiy asoslarining shakllanishi tashkiliy o'zgarishlar bilan bir qatorda, davlat boshqaruvining sud oldidagi hisobdorligi va shaxsning sud orqali himoyalaniш imkoniyatlari kengayishi bilan bog'liq jarayon sifatida o'rganilishi lozim.

Mazkur masalaning nazariy ahamiyati shundaki, ma'muriy sudlarning mavjudligi bilan ular ta'minlaydigan huquqiy himoyaning mazmuni aynan bir tushunchani anglatmaydi. Sudga murojaat qilish imkoniyati, nizoni ko'rib chiqish tartibi, ma'muriy organ qarorini tekshirish chegaralari va chiqarilgan sud hujjatining huquqiy oqibatlari o'zaro muvofiqlashgan taqdirdagina sud himoyasining yaxlit mexanizmi yuzaga keladi. Binobarin, ma'muriy sudlar tizimining huquqiy asoslarini o'rganish ushbu elementlarni alohida tavsiflash bilan birga, ular o'rtasidagi bog'liqlikni ham ochib berishni talab etadi.

Tadqiqotda ma'muriy sudlar tizimi huquqiy asoslarining shakllanishini qaysi belgilar orqali tavsiflash mumkinligi hamda mazkur jarayonning ilmiy adabiyotlarda qanday talqin qilinayotgani asosiy masala sifatida qo'yiladi. Bunda ma'muriy sudlar rivojlanishining huquqiy-institutsional jihatlari bilan ularni o'rganishga doir ilmiy yondashuvlarning o'zgarishini farqlash va o'zaro bog'liq holda tahlil qilish maqsad qilinadi.

O'zbekiston huquqshunosligida ma'muriy adliya, ma'muriy tartib-taomil va ma'muriy sudlar tushunchasi turli olimlar tomonidan turlicha yondashuvlarda talqin qilingan.

Jumladan, I.Xamedov, I.Say va boshqalarning asarida ma'muriy sudlar davlat boshqaruvi sohasida qonuniylikni ta'minlovchi va fuqarolarning davlat organlari qarorlaridan sud orqali himoyalaniшini ta'minlovchi institutsional mexanizm deb ta'riflaydi [2]. E.Xojiyev esa ma'muriy sudlarni davlat qarorlarining qonuniyligi va asosililigini tekshiruvchi huquqiy mexanizm deb ataydi [3].

I.Axmedov, L.Xvan va I.Sayning asarida ma'muriy adliya fuqarolar va davlat organlari o'rtasidagi ommaviy-huquqiy nizolarni hal qilishga qaratilgan maxsus sud tartibi sifatida talqin qilinadi [4]. S.Muratayev, B. Musayev va D. Artikov esa ma'muriy adliyani davlat va shaxs o'rtasidagi munosabatlarda huquqiy muvozanatni ta'minlovchi institut sifatida ta'riflaydi [5].

Ma'muriy sudlarni ta'riflashda yuqorida keltirilgan adabiyotlarda yagona umumiylik mavjud bo'lib unga ko'ra ma'muriy sudlar davlat boshqaruvi faoliyati ustidan sud nazoratini amalga oshiruvchi, hamda fuqarolarning buzilgan huquq va qonuniy manfaatlarini tiklovchi institutsional mexanizmdir. Xususan, N.Ismoilov, O'.Muxamedov va A.Tursunovning "Ma'muriy huquq" darsligida ma'muriy sudlar davlat boshqaruvi faoliyati ustidan nazorat o'rnatish va qonuniylikni ta'minlashning muhim vositasi sifatida talqin qilinadi [6]. S.Ibragimovning nomli nomzodlik dissertatsiyasida, ma'muriy sudlarni qonuniylikni ta'minlovchi nazorat instituti sifatida tahlil qilingan [7]. I.Xamedov va b. asarida ma'muriy sudlarni inson huquqlarini himoya qilishning amaliy mexanizmi sifatida baholaydi [2].

Mazkur yondashuvlar mazmunan bir-birini to'ldirib, ma'muriy sudlarning asosiy vazifasi davlat hokimiyati faoliyatini huquqiy chegaralarda ushlab turish va fuqarolarning sud orqali himoyalaniшini ta'minlashdan iborat ekanini ko'rsatadi. Bu esa ma'muriy sudlar huquqiy tabiatida nazorat va himoya funksiyalari o'zaro ajralmas va uzviy bog'liq holda namoyon bo'lishini yaqqol ko'rsatib turibdi. Ya'ni, ma'muriy sudlar bir tomondan davlat hokimiyati faoliyati ustidan samarali sud nazoratini amalga oshirsa, ikkinchi tomondan fuqarolarning buzilgan huquq va qonuniy manfaatlarini tiklash orqali inson huquqlarini himoya qilish funksiyasini bajaradi. Xulosa qilib aytganda, mazkur ikki funktsiyaning birligi ma'muriy sudlar faoliyatining mohiyatini belgilab, ularning huquqiy davlat tizimidagi o'rnini va ahamiyatini aniqlaydi. Bu esa ma'muriy sudlar huquqiy tabiatida nazorat va himoya funksiyalari uzviy birlikda namoyon bo'lishi kerakligini isbotlaydi.

Tadqiqotning metodologiyasi. Tadqiqot nazariy-tahliliy xususiyatga ega bo'lib, O'zbekistonda ma'muriy sudlar tizimi huquqiy asoslarining shakllanishi va mazkur jarayonning ilmiy adabiyotlarda yoritilishini o'rganishga qaratilgan. Tadqiqot materiallarini ma'muriy huquq va ma'muriy adliyaga oid milliy darsliklar, ilmiy maqolalar, dissertatsiya tadqiqotlari hamda maqolada keltirilgan normativ-huquqiy hujjat tashkil etadi. Xorijiy ilmiy adabiyotlar ma'muriy sudlar rivojlanishining umumiy xususiyatlarini aniqlash va milliy tajribani ular bilan qiyoslash uchun jalb etilgan.

Tarixiy-huquqiy usul orqali ma'muriy sudlar tizimining shakllanishiga oid jarayonlar va ularni o'rganishdagi ilmiy yondashuvlar davriy izchilikda ko'rib chiqilgan. Bunda ma'muriy huquqning nazariy asoslari yoritilgan davr, ixtisoslashgan ma'muriy sudlar tashkil etilishi bilan bog'liq o'zgarishlar hamda keyingi tadqiqotlarda amaliy samaradorlik masalalarining ilgari surilishiga e'tibor qaratilgan. Ushbu usul huquqiy islohotlar bilan ilmiy tadqiqotlar yo'nalishidagi o'zgarishlar o'rtasidagi bog'liqlikni ochib berishga xizmat qilgan.

Qiyosiy tahlil milliy va xorijiy mualliflarning ma'muriy adliya, sud nazorati hamda ma'muriy sudlarning institusional rivojlanishi haqidagi qarashlarini solishtirishda qo'llanilgan. Fransiya, Germaniya va Boltiqbo'yi davlatlari tajribasiga oid adabiyotlardagi yondashuvlar O'zbekistondagi shakllanish jarayonini talqin qilish uchun qiyosiy asos sifatida o'rganilgan. Qiyoslash mazkur davlatlarning sud tizimlarini to'liq qamrab olishga emas, balki ma'muriy sudlar tashkil etilishi, huquqiy jihatdan mustahkamlanishi va sud amaliyoti rivojlanishi o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlashga qaratilgan.

Ilmiy adabiyotlarni tahlil qilishda mualliflarning ma'muriy sudlar tushunchasi, vazifalari va samaradorligiga doir fikrlari mazmunan guruhlashtirilgan. Tahlil va sintez usullari yordamida ushbu qarashlarning umumiy jihatlari hamda farqlari ajratilgan, ular asosida nazariy umumlashmalar shakllantirilgan. Tizimli yondashuv ma'muriy sudlar faoliyatini huquqiy normalar, institusional sharoitlar, prosessual mexanizmlar va sud qarorlarining ijrosi bilan bog'liq holda ko'rib chiqish imkonini bergan.

Tadqiqotning tahliliy chegarasi maqolada qamrab olingan manbalar bilan belgilanadi. Sud ishlari materiallari asosida mustaqil empirik tekshiruv o'tkazilmagani sababli, chiqarilgan xulosalar ilmiy adabiyotlar va keltirilgan huquqiy asoslarning nazariy tahliliga tayanadi. Shu bois ma'muriy sudlar samaradorligiga oid mulohazalar miqdoriy baholash natijasi sifatida emas, balki keyingi empirik tadqiqotlar uchun ahamiyatli bo'lgan tahliliy xulosalar sifatida bayon etilgan.

Tadqiqot natijalari. Ma'muriy sudlar tizimining shakllanishi qisqa muddatda amalga oshadigan islohot emas, balki uzoq vaqt davomida evolyusion tarzda rivojlanadigan murakkab institusional jarayondir. Ilmiy adabiyotlarda ta'kidlanishicha, ma'muriy sudlarning tashkil etilishi institusional shakllanishning faqat dastlabki bosqichi bo'lib, ularning samarali faoliyat ko'rsatishi uchun maxsus protsessual qoidalar, barqaror sud amaliyoti va huquqiy doktrinaning shakllanishi zarur [8].

O'zbekiston Respublikasida ham ma'muriy sudlar tizimining shakllanishi aynan shu bosqichma-bosqich evolyutsion jarayon doirasida amalga oshirilmoqda. Xususan, 2017-yilda qabul qilingan islohotlar doirasida ma'muriy sudlar institutining huquqiy asoslari yaratilgan bo'lsa, keyinchalik uning institusional tuzilmasi shakllantirildi va amaliyotga joriy etildi. Bugungi kunda esa mazkur tizimni takomillashtirish, sud amaliyotini yagonalashtirish, sud qarorlari sifatini oshirish va inson huquqlarini himoya qilish samaradorligini kuchaytirishga qaratilgan islohotlar izchil davom etmoqda. Bu esa O'zbekistonda ma'muriy adliya tizimi shakllanish bosqichidan institusional barqarorlik va samaradorlikni ta'minlash bosqichiga o'tayotganini ko'rsatadi.

Ushbu jarayonni rivojlangan davlatlar bilan taqqoslaydigan bo'lsak, masalan, Fransiya ma'muriy sudlar institutining shakllanishi XIX asrda Davlat kengashi (Conseil d'État) faoliyati orqali bosqichma-bosqich amalga oshirilib bo'lgach, ma'muriy sud amaliyoti bir necha o'n yillar davomida rivojlangan. Xuddi shuningdek, Germaniyada ma'muriy sudlar tizimi XX asr boshlarida joriy etilgan bo'lsa-da, ularning inson huquqlarini samarali himoya qiluvchi institut sifatida shakllanishi Federal ma'muriy sud amaliyoti orqali uzoq vaqt talab qilgan.

Bu fikr ilmiy adabiyotlarda ham o'z tasdig'ini topgan. Xususan, I.Devatnikovaite, b. (2022) "1918–1940 yillarda Boltiqbo'yi davlatlarida ma'muriy adliya tizimining rivojlanish bosqichlari

(Evolution of Administrative Justice in the Baltic States in 1918–1940)” nomli maqolasida ma’muriy adliya rivojlanishi bosqichma-bosqich jarayon sifatida talqin qilib, dastlab institutsional shakllanish, keyin normativ-huquqiy mustahkamlanish va nihoyat sud amaliyotining shakllanishi bosqichlari ajratib ko’rsatgan [9]. Mualliflarning ta’kidlashicha, ma’muriy adliyaning samaradorligi faqat huquqiy normalar mavjudligi bilan emas, balki “ularning amaliyotda qanday qo’llanilishi va sud amaliyotida mustahkamlanishi bilan belgilanadi”.

Shuningdek, M.Xeld o’zining “O’tish iqtisodiyotiga ega davlatlarda ma’muriy sudlar tizimining shakllanishi va rivojlanishi hamda uning demokratik, iqtisodiy va ijtimoiy islohotlardagi ahamiyati (The Development of the Administrative Court Systems in Transition Countries and Their Role in Democratic, Economic and Societal Transition)” (2022) nomli maqolasida ma’muriy sudlar tizimining samaradorligi davlatning demokratik transformatsiya jaraeni va aholining huquqiy madaniyatini o’sishi bilan uzviy bog’liq ekanini ta’kidlaydi [8].

Oxirgi 10 yillikda, 2017–2021 yillarda, Scopus ma’lumotlar bazasida ma’muriy huquq sohasidagi tadqiqotlar tahliliga bag’ishlangan Ardianshax va b. (2024) ilmiy maqolasida normativ-huquqiy tahlillarga nisbatan ma’muriy sudlar tizimining samaradorligi va unga ta’sir etuvchi omillarga e’tibor kuchaygani qayd etiladi [10]. Mazkur tendensiya O’zbekiston huquqshunosligida ham kuzatiladi. Xususan, 2008–2016 yillar milliy huquq tizimida asosiy e’tibor ma’muriy huquqning nazariy asoslari yaratishga qaratildi. Bu davrda ma’muriy huquq sohasini o’rganishda asosiy o’rinni yaratilgan darsliklar egalladi. E.Xojievning “Ma’muriy huquq” (2008) darsligi, I.A.Axmedov, L.B.Xvan va I.M.Say [4], N.T. Ismoilov va boshqalarning “Ma’muriy huquq” (2016) darsligi shular jumlasidan. Ushbu adabiyotlarda ma’muriy sudlar mustaqil institutsional mexanizmdan ko’ra, keyingi bosqich ma’muriy sudlar tizimining alohida ilmiy tadqiqot ob’ektiga aylanishi uchun ilmiy-metodologik zamin yaratgan.

O’zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 21 fevraldagi PF–4968-son “Sud-huquq tizimini yanada isloh qilish va sudlarning haqiqiy mustaqilligini ta’minlash chora-tadbirlari to’g’risida”gi farmoni bilan ilk bor ma’muriy sudlar alohida ixtisoslashgan sudlar sifatida tashkil etilishi boshlandi. Ushbu jarayoni 2017–2018 yillarda bosqichma-bosqich amalga oshirilib, 2018 yildan boshlab ma’muriy sudlar amalda faoliyat yurita boshladi [1]. Bu davrda ilmiy tadqiqotlarda asosiy e’tibor ma’muriy sudlar tizimining vujudga kelishi, uning huquqiy tabiati va post-sovet huquq tizimidan transformatsiyasi masalalariga qaratildi. Jumladan, J. Nematovning “Sovet ma’muriy huquq tizimining transformatsiyasi: ma’muriy hujjatlar ustidan sud nazoratini amalga oshirishda O’zbekiston tajribasi (Transformation of Soviet Administrative Law: Uzbekistan’s case study in judicial review over administrative acts)” maqolasida 2017 yildan keyingi davrni ma’muriy sudlar tizimining shakllanishi, sovet ma’muriy huquq modelidan zamonaviy sud nazorati tizimiga o’tish jarayoni davri deb atagan [11]. M.U. Eshimbetov tadqiqotida, 2019 yildan boshlab ma’muriy sudlar faoliyatini takomillashtirish va samaradorligini oshirishga qaratilgan davr deb tavsiflaydi [12].

Ma’muriy sudlar tizimi shakllanishini davrlashtirishda huquqiy-institutsional rivojlanish bilan ilmiy qarashlar rivojlanishini ajratish zarur. Huquqiy-institutsional rivojlanish sudlarning tashkil etilishi, vakolatlarining belgilanishi, maxsus protsessual tartibning shakllanishi va huquqiy himoya vositalarining takomillashuvi orqali namoyon bo’ladi. Ilmiy qarashlar rivojlanishi esa tadqiqotlarda qanday masalalar qo’yilgani, qaysi tushunchalar ilgari surilgani va sud faoliyatini baholashda qanday mezonlarga murojaat qilingani orqali kuzatiladi.

Bu ikki jarayon o’zaro ta’sirda kechadi, biroq ularning bosqichlari har doim bir xil vaqt chegaralariga ega bo’lavermaydi. Ilmiy qarashlar muayyan institut qonunchilikda mustahkamlanishidan oldin shakllanishi mumkin. Ayni paytda yangi huquqiy tartibning joriy etilishi amaliyotda ilgari yetarlicha o’rganilmagan masalalarni yuzaga chiqaradi. Shuning uchun faqat normativ-huquqiy hujjat qabul qilingan sanaga asoslangan davrlashtirish ilmiy tafakkurdagi o’zgarishlarni to’liq ifodalaydi.

Tahliliy maqsadda huquqiy asoslar shakllanishining uchta o’zaro bog’liq bosqichini ajratish mumkin. Dastlabki bosqich ma’muriy nizolarni mustaqil sud nazorati doirasida hal etishga bo’lgan ehtiyojning huquqiy jihatdan tan olinishi bilan tavsiflanadi. Keyingi bosqich ushbu ehtiyojning sudlar tuzilishi, vakolatlari va maxsus ish yuritish tartibida ifodalanishini qamrab oladi. Uchinchi bosqichda

esa yaratilgan mexanizmlarning amalda ishlashi, normalar o'rtasidagi muvofiqlik va sud himoyasining natijadorligi asosiy tahlil obyektiga aylanadi.

Mazkur bosqichlar qat'iy ajratilgan davrlar sifatida emas, balki ma'muriy sudlar rivojlanishini tushuntiradi.

Muhokama. So'nggi bosqichda, ya'ni 2021-yildan keyingi davrda, ilmiy tadqiqotlar mazmuni sezilarli ravishda transformatsiyaga uchrab, asosiy e'tibor ma'muriy sudlar faoliyatining amaliy samaradorligi va protsessual mexanizmlarning real ishlash holatiga qaratilgan. Xususan, D.Axmedovning "Ma'muriy sud ishlarini yuritishda taalluqlilik muammolari" (2025) maqolasida ma'muriy sudlarda yurisdiksiya va taalluqlilikni aniqlash bilan bog'liq amaliy muammolar tahlil qilinib, ayrim hollarda ishlar turli sudlar o'rtasida qayta-qayta yuborilishi, bu esa sud himoyasining samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi asoslab berilgan [13]. Muallif ushbu muammoni hal etish uchun protsessual normalarni aniqlashtirish va sud amaliyotini yagonalashtirish zarurligini ta'kidlaydi.

Shuningdek, G.Madraximovning "Ma'muriy sud ish yurituvda jamoaviy shikoyat institutini joriy qilish muammolari" (2025) tadqiqotida ma'muriy sud ish yurituvda ishtirokchilar tarkibi, xususan, jamoaviy da'vo institutining yetarli darajada rivojlanmagani, manfaaddor shaxslarning ishda ishtirok etish mexanizmlarining noaniqligi kabi masalalar ko'tarilgan [14]. Ushbu holatlar fuqarolarning sudga murojaat qilish imkoniyatlarini cheklab, ommaviy-huquqiy nizolarda protsessual tenglikni ta'minlashga to'sqinlik qilayotgani qayd etiladi.

D.Artikovning esa ma'muriy sud qarorlarining huquqiy tabiati va ularning ijrosi bilan bog'liq muammolarni tahlil qilib, amaliyotda sud qarorlarini ijro etish mexanizmlari yetarli darajada samarali emasligi, ayniqsa ma'muriy organlarning sud qarorlarini bajarishga nisbatan munosabati muammoli ekani ta'kidlaydi [15]. Muallif bu holatni ma'muriy sudlar samaradorligini baholashda asosiy mezonlardan biri sifatida ko'rib, sud qarorlarining majburiyligini kuchaytirishga qaratilgan institutsional choralarni takomillashtirish zarurligini aytadi.

Mazkur tadqiqotlar O'zbekistonda ma'muriy sudlar tizimiga amaliy samaradorlik, protsessual sifat va sud qarorlarining real ta'siri nuqtai nazaridan baholash extiyoji vujudga kelganini va bu ma'muriy sud tizimi rivojlanishida yangi — empirik va amaliy tahlil bosqichi shakllanayotganini anglatadi. Bu esa o'z navbatida, xalqaro ilmiy tendensiyalar kabi O'zbekiston milliy huquqshunosligida ma'muriy sudlar evolyusiyasi normativ-nazariy bosqichdan amaliy muammolarni tahlil qilish bosqichiga o'tganini isbotlaydi.

Yuqoridagilarga asoslanib, milliy huquqshunoslik tizimida, ma'muriy huquq va protsessga oid fundamental asarlardagi nazariy tushunchalar va ilmiy maqolalardagi yondashuvlar bir-birini to'ldirib, ma'muriy sudlar tizimini ham rivojlanayotgan institut, ham amaliyotda muayyan muammolarga duch kelayotgan tizim sifatida kompleks baholash imkonini beradi.

Biroq, fundamental adabiyotlar va zamonaviy ilmiy maqolalar o'rtasidagi ushbu uyg'unlikka qaramasdan, milliy huquqshunoslikda ma'muriy sudlar tizimini kompleks va empirik asosda tahlil qiluvchi, uning rivojlanish dinamikasini uzviy tarzda ochib beruvchi ilmiy yondashuvlar yetarli darajada shakllanmagan. Mavjud darslik va o'quv adabiyotlarida ma'muriy sudlar tizimining huquqiy asoslarini shakllanishi ko'proq normativ-nazariy jihatdan yoritilgan. Ma'muriy sudlar samaradorligini belgilab beruvchi sud mustaqilligi, protsessual sifat, yurisdiksiya aniqligi, sud qarorlarining ijrosi hamda sud amaliyoti barqarorligi kabi ko'rsatkichlarning o'zaro bog'liqligi kompleks tahlil qilinmagan. Bu esa haligacha ma'muriy sudlar faoliyati samaradorligini baholashda tizimli yondashuvning yetishmasligini isbotlaydi.

Xulosa. Shu bilan birga, O'zbekiston ma'muriy huquqiga oid fundamental asarlarni yangi bosqichda qayta ko'rib chiqish va zamonaviy talablar asosida yangilash zarur. Xususan, mazkur adabiyotlar faqat normativ-nazariy yondashuv bilan cheklanib qolmasdan, ma'muriy sudlar joriy etilgandan keyingi islohotlar davrida ular faoliyatidagi amaliy samaradorlik evolyusiyasi qanday kechganligi bilan boyitilishi lozim. Bunda ilg'or xorijiy tajriba, ayniqsa, nazariyani real sud amaliyoti va keys-tahlillar bilan uyg'unlashtirgan o'quv adabiyotlar modeliga tayanish maqsadga muvofiq. Shu asosda yaratiladigan zamonaviy darslik va ilmiy asarlar O'zbekistonda ma'muriy sudlar tizimining rivojlanish tendensiyalarini chuqurroq ochib berish bilan birga, uning inson huquqlarini himoya

qilishdagi amaliy samaradorligini baholash uchun mustahkam ilmiy-metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

Iqtiboslar/Сноски/References:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 21-fevraldagi PF–4966-son “O'zbekiston Respublikasi sud tizimi tuzilmasini tubdan takomillashtirish va faoliyati samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi Farmoni (Decree No. PF–4966 of the President of the Republic of Uzbekistan dated 21 February 2017 “On Measures for the Fundamental Improvement of the Structure of the Judicial System of the Republic of Uzbekistan and Enhancement of the Efficiency of Its Activities”) // Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi. URL: <https://lex.uz/docs/3121087>.
2. Хамедов И.А., Кутыбаева Е.Д., Цай И.М., Файзиев Ф.М. Современное административное право Республики Узбекистан (Modern Administrative Law of the Republic of Uzbekistan): учебник. – Ташкент: Dimal, 2023. – 675 с.
3. Хojiyev E. Ma'muriy huquq (Administrative Law): darslik. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2008. – 608 b.
4. Хамедов И.А., Хван Л.Б., Цай И.М. Административное право Республики Узбекистан. Общая часть (Administrative Law of the Republic of Uzbekistan. General Part): учебник. – Ташкент: Konsauditinform-Nashr, 2012. – 592 с.
5. Muratayev S.A., Musayev B.T., Artikov D.R. Ma'muriy huquq va protsess (Administrative Law and Procedure): darslik. – Toshkent: Toshkent davlat yuridik universiteti, 2020. – 423 b.
6. N.T. Ismoilov, O'.X. Muxamedov, A.S. Tursunov va boshq.; Sh.T. Ikramov va I.A. Xamedov tahriri ostida. Ma'muriy huquq (Administrative Law): darslik. – Toshkent: O'zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi, 2016.
7. Ибрагимов С.И. Административная юстиция в центрально-азиатских государствах: проблемы становления и развития (Administrative Justice in Central Asian States: Problems of Formation and Development): дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.14. – Москва, 2013. – 459 с.
8. Held M. The Development of the Administrative Court Systems in Transition Countries and Their Role in Democratic, Economic and Societal Transition (The Development of the Administrative Court Systems in Transition Countries and Their Role in Democratic, Economic and Societal Transition) // Croatian and Comparative Public Administration. – 2022. – Vol. 22, No. 2. – P. 209–236. DOI: 10.31297/hkju.22.2.5.
9. Deviatnikovaitė I., Danovskis E., Pilving I. Evolution of Administrative Justice in the Baltic States in 1918–1940 (Evolution of Administrative Justice in the Baltic States in 1918–1940) // Baltic Journal of Law & Politics. – 2022. – Vol. 15, No. 1. – P. 71–97. DOI: 10.2478/bjlp-2022-0004.
10. Ardiansyah, Wandu, Suparto, Rafi M., Amri P. Bibliometric analysis and visualization of state administrative law in Scopus database from 2017–2021 (Bibliometric Analysis and Visualization of State Administrative Law in the Scopus Database from 2017–2021) // Cogent Social Sciences. – 2024. – Vol. 10, No. 1. – Article 2310935. DOI: 10.1080/23311886.2024.2310935.
11. Nematov J. Transformation of Soviet Administrative Law: Uzbekistan's Case Study in Judicial Review over Administrative Acts (Transformation of Soviet Administrative Law: Uzbekistan's Case Study in Judicial Review over Administrative Acts) // Адміністративне право і процес. – 2020. – № 1 (28). – P. 105–125. DOI: 10.17721/2227-796X.2020.1.08.
12. Eshimbetov M.U. The Stages of Administrative Court Establishment and Development in Uzbekistan (The Stages of Administrative Court Establishment and Development in Uzbekistan) // International Journal of Social Science Research and Review. – 2023. – Vol. 6, No. 2. – P. 543–546. DOI: 10.47814/ijssrr.v6i2.1058.
13. Axmedov D. Ma'muriy sud ishlarini yuritishda taalluqlilik muammolari (Problems of Jurisdiction in Administrative Court Proceedings) // Jamiyat va innovatsiyalar. – 2025. – 6-jild, 8/S-son. – B. 283–294. DOI: 10.47689/2181-1415-vol6-iss8/S-pp283-294.
14. Madraximova G. Ma'muriy sud ish yurituvda jamoaviy shikoyat institutini joriy qilish muammolari (Problems of Introducing the Institution of Collective Complaints in Administrative

Court Proceedings) // Jamiyat va innovatsiyalar. – 2025. – 6-jild, 5/S-son. – B. 43–48. DOI: 10.47689/2181-1415-vol6-iss5/S-pp43-48.

15. Artikov D.R. Idoraviy normativ-huquqiy hujjatni haqiqiy emas deb topish to'g'risidagi ishlarni sudda ko'rishning ma'muriy-huquqiy jihatlari (Administrative-Legal Aspects of Judicial Consideration of Cases on Declaring Departmental Regulatory Legal Acts Invalid): yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasi avtoreferati. – Toshkent: Toshkent davlat yuridik universiteti, 2020. – 50b.

ҲУҚУҚИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

ЖУРНАЛ ПРАВОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ

JOURNAL OF LAW RESEARCH

Taqdim etilayotgan maqolalarga qo'yilgan talablar:

1. Maqola o'zbek, ingliz va rus tillarida qabul qilinadi va Microsoft Word dasturida Times New Roman shriftida 12 kegl, 1 satr oralig'ida, sahifalar barcha tomondan 2 sm qoldirilgan bo'lishi shart. Satr boshi - 1,25 sm bo'lib, satrlarni eniga to'g'irlash, so'zlarni boshqa qatorga ko'chirish avtomatik tarzda bo'lishi lozim.
2. Birinchi qator o'ng tomondan muallifning familiyasi, ismi va otasining ismi, ikkinchi qatorda muallifning ish joyi, lavozimi, ilmiy darajasi va unvoni va e-mail, uchinchi qatorda sahifaning o'rtasida bosh va qalin harflar bilan maqolaning nomi yoziladi. Ushbu ma'lumotlar o'zbek, ingliz va rus tillarda berilishi lozim.
3. Keyingi qatordan o'zbek, ingliz va rus tillarida kamida 60 ta o'zbek, ingliz va rus tillarida so'zdan iborat annotatsiya beriladi.
4. Keyingi qatordan 6-10 ta o'zbek, ingliz va rus tillarida kalit so'zlar beriladi.
5. Keyingi qatordan asosiy matn umimiy so'zi minimal 2000 ta bo'ladi.
6. Adabiyotlarning to'liq ro'yxati asosiy matndan so'ng alifbo tartibida ko'rsatilishi lozim va havolalar asosiy matnda bo'lishi kerak [1, B.25].
7. Maqolada keltirilgan dalillarning to'g'riligi uchun muallif mas'ul, plagiat holati taqiqlanadi.
8. Web of science, Scopus tizimidagi jurnallardan iqtiboslar olish maqsadga muvofiqdir.

Требования к оформлению научной статьи:

1. Статья принимается на узбекском, английском и русском языках и должна быть оформлена в Microsoft Word шрифтом Times New Roman, размер 12, межстрочный интервал — 1, поля со всех сторон — 2 см. Абзацный отступ — 1,25 см; выравнивание по ширине и переносы слов должны быть включены автоматически.
2. В первой строке справа указываются фамилия, имя и отчество автора; во второй строке — место работы автора, должность, ученая степень и звание, а также e-mail; в третьей строке по центру страницы крупным и жирным шрифтом — название статьи. Эти сведения должны быть приведены на узбекском, английском и русском языках.
3. Ниже дается аннотация на узбекском, английском и русском языках, содержащая не менее 60 слов на каждом языке.
4. Далее приводятся 6–10 ключевых слов на узбекском, английском и русском языках.
5. Далее основной текст: общий объем текста должен быть не менее 2000 слов.
6. Полный список литературы должен быть приведен после основного текста в алфавитном порядке; ссылки должны присутствовать в основном тексте в формате [1, C.25].
7. Автор несет ответственность за достоверность приведенных в статье доказательств; плагиат запрещен.
8. Рекомендуется цитирование журналов из база данных Web of Science и Scopus.

Requirements of the articles submitted:

1. Articles are accepted in Uzbek, English and Russian and must be prepared in Microsoft Word using Times New Roman font, size 12, single line spacing, with 2 cm margins on all sides. First-line indent is 1.25 cm; text should be justified and word hyphenation/line breaks set to automatic.
2. In the first line on the right: the author's surname, given name and patronymic; in the second line: the author's affiliation, position, academic degree and title, and e-mail; in the third line centered on the page: the article title in bold and uppercase (or bold). These details must be provided in Uzbek, English and Russian.
3. Next, provide an abstract in Uzbek, English and Russian of at least 60 words in each language.
4. Next, provide 6–10 keywords in Uzbek, English and Russian.
5. Next, the main text: total word count must be at least 2000 words.
6. The full list of references must appear after the main text in alphabetical order, and citations should appear in the main text in the format [1, P.25].
7. The author is responsible for the accuracy of the evidence presented in the article; plagiarism is prohibited.
8. It is advisable to include citations from journals indexed in Web of Science and Scopus.